# Rättsfall från kammarrätterna

**Aktiebolag som underlåtit att fira sitt 25-årsjubileum, har medgivits avdrag för kostnader för middag m m i samband med bolagets 30-årsjubileum.**

Besvär av fastighetsaktiebolaget L angående inkomsttaxering 1970. — TN medgav bolaget yrkat avdrag 11 727 kr för kostnader för middag m m i samband med bolagets 30-årsjubileum. — Hos PN yrkade TI att avdraget skulle vägras. — PN fann kostnaderna ej vara avdragsgilla och biföll TI:s besvär.

Hos KR yrkade bolaget att få avdraget. Bolaget framhöll att 25-årsjubileum ej firats. — KR fastställde TN:s beskattningsåtgärder och yttrade. Av RN:s anvisningar (RN 1967 nr 7:2) framgår bland annat. "För att en jubileumskostnad skall kunna anses såsom avdragsgill bör fråga vara om en mera betydande milstolpe i företagets verksamhet såsom 25-, 50-, 75- och 100-års jubileum etc. Avdrag bör i regel icke medgivas för kostnad för tidigare jubileumsfest än 25-årsjubileum. Den form av jubileumsfestlighet, som sedvanemässigt förekommer i här avsedda sammanhang, riktar sig merendels inte enbart mot företagets huvudsakliga affärsförbindelse utan har även ett vidare syfte såsom en form av personalvård eller såsom ett led i företagets publicrelationsverksamhet. I jubileumsfestligheterna brukar därför deltaga företagets anställda, eventuellt jämte fruar, samt representanter för myndigheter och pressen. Även den del av kostnaden, som hänför sig till dessa utomstående personer bör regelmässigt anses såsom avdragsgill." — Med hänsyn till att bolaget icke firat 25-årsjubileum samt övriga i målet upplysta omständigheter får bolagets utgifter för ifrågavarande jubileumsmiddag anses hänförliga till avdragsgill omkostnad i bolagets rörelse med yrkat belopp 11 727 kr (KR i Gbg 19.11.1973).

**Vid beräkning av inkomst av rörelse har avdrag vägrats för kostnad för inköp av serihäften till fotbollsmatcher. Häftena har utdelats till kunderna.**

Besvär av textilfabriksaktiebolag angående eftertaxering 1967 för inkomst. — Vid taxeringsrevision framkom att bolaget kostnadsfört inköp från en fotbollsorganisation av 25 seriehäften för sammanlagt 2 475 kr. Hos LSR yrkade TI eftertaxering av bolaget för beloppet i fråga, eftersom det gällde sådan representationskostnad i form av gåvor som inte var avdragsgill enligt RN:s anvisningar 1966 nr 1:1 V. — Bolaget invände att varje seriehäfte innehöll 11 biljetter, som utdelades till inköpare hos kunderna, postorderfirmor i Borås. Bolagets representant kunde under matcherna skapa samhörighet med inköparna, vilken var bolaget till nytta vid försäljning av dess nyprodukter. Bolaget fick kontakt med kunderna ute i friska luften i stället för på restauranger. RN hade troligen haft denna



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

typ av gåva — kontaktmöjlighet — aktuell då den utarbetade sina anvisningar till representation i form av gåva.

LSR biföll TI:s talan och yttrade. Jämlikt punkt 1, andra stycket av anvisningarna till 20 § KL är utgifter för representation att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast om de har omedelbart samband med verksamheten, såsom då fråga uteslutande är om att exempelvis inleda eller bibehålla affärsförbindelser och liknande. LSR finner kostnaden för seriehäften till fotbollsmatcher ej äga sådant samband med verksamheten. Bolaget har därför genom oriktig uppgift undgått taxering för inkomst för ett belopp om 2 475 kr.

Hos KR yrkade bolaget undanröjande av eftertaxeringen och anförde. Seriebiljetterna användes av två av bolagets försäljare och av 23 av dem utvalda representanter för kunderna. Bolagets kostnader för representation på restauranger var obetydlig, eftersom dess direktör ansåg sådan representation förkastlig. För en kostnad som understeg ett enda restaurangbesök fick bolaget kontaktmöjligheter med bolagets kunder vid elva tillfällen. Även om denna form av representation inte direkt angivits som avdragsgill i RN:s meddelande, borde den accepteras. — KR gjorde ej ändring i LSR:s beslut. (KR i Gbg 7.12.1973.)

**Vid beräkning av inkomst av rörelse har värdeminskningsavdrag — primäravdrag — medgivits för det beskattningsår då kostnad nedlagts på byggnad trots att byggnaden ej tagits i bruk under beskattningsåret.**

Besvär av aktiebolaget X och TI angående bolagets inkomsttaxering 1970. — Bolaget uppförde under beskattningsåret en fabriksbyggnad för 1 028 004 kr. Vid beskattningsårets utgång hade byggnaden ännu ej tagits i bruk för sitt ändamål. Enligt bolagets självdeklaration hade 225 000 kr av nybyggnadskostnaden avskrivits mot bolagets investeringsfond. På återstående nybyggnadskostnad 803 004 kr yrkade bolaget värdeminskningsavdrag med 4 procent. Vidare yrkade bolaget primäravdrag med 2 procent av den kostnad, 778 594 kr, som nedlagts på byggnaden under beskattningsåret. — TN vägrade avdragen. — PN där bolaget besvärade sig med yrkande att tillerkännas avdragen medgav inte det 4-procentiga årliga värdeminskningsavdraget, eftersom byggnaden tagits i bruk först efter beskattningsårets utgång. Däremot biföll PN yrkandet om primäravdraget.

Hos KR yrkade bolaget att tillerkännas årligt värdeminskningsavdrag om 4 procent och TI att bolaget skulle förvägras primäravdraget om 2 procent. — KR avslog de å ömse sidor anförda besvären och yttrade. Av handlingarna framgår att byggnaden under beskattningsåret ännu icke tagits i bruk för sitt avsedda ändamål. Vid sådant förhållande kan årligt värdeminskningsavdrag ej medges. — Enligt punkt 7 åttonde stycket av anvisningarna till 29 § KL får skattskyldig i fråga om byggnad, som är avsedd att användas i hans rörelse, göra avdrag inom avskrivningsplanen — utom för årliga värdeminskningsavdrag — med tio procent av den på planen upptagna kostnaden för ny-, till- eller ombyggnad. Avdraget — s k primäravdrag — fördelas med två procent under vart och ett av de fem första be-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

skattningsåren räknat från och med det år då kostnaden nedlagts. I fråga om årliga värdeminskningsavdrag för byggnad finns icke någon uttrycklig föreskrift om vilket beskattningsår sådant avdrag först får göras. Enligt stadgad rättspraxis torde — såsom framgår av KR:s domskäl här ovan – emellertid bl a uppställas den förutsättningen att avskrivningsobjektet tagits i bruk för sitt avsedda ändamål. Beträffande primäravdraget däremot har i anvisningarna angivits de år under vilka avdraget får åtnjutas och alltså även utgångspunkten för avdragets beräknande. Anvisningarnas innehåll "utom för årliga värdeminskningsavdrag" måste icke tolkas som en föreskrift om att primäravdrag endast kan åtnjutas samtidigt med årligt värdeminskningsavdrag utan bör allenast uppfattas som en förklaring att båda slagen av avdrag får åtnjutas samtidigt. En sådan tolkning är väl förenlig med syftet med primäravdraget. På grund härav kan bolaget icke mot innehållet i den angivna anvisningspunkten under beskattningsåret förvägras primäravdrag — i målet är ostridigt att bolaget under beskattningsåret nedlagt kostnader av nyss angivet slag till ett belopp av 778 594 kr. Bolaget är därför berättigat att erhålla primäravdrag med 15 571 kr. (KR i Gbg 1.1. 1973.) — En ledamot var skiljaktig och ville bifalla TI:s yrkande.

*Anm: Se RÅ 1972 not Fi 53, RÅ 1957 not Fi 1339. RÅ 1968 not Fi 1317, RÅ 1970 ref 16, RN 1970 nr 3:3 samt SOU 1968:26 s 13, 79, 117, prop 1969:100 s 127—128. BeU 1969:45 s 1, 24—25.*

**Avdrag för värdeminskning av fabriksbyggnad för kemisk-teknisk industri har ej medgivits i överensstämmelse med riksskatteverkets anvisningar.**

Besvär av aktiebolaget B angående inkomsttaxering 1972. — Bolaget ägde en fastighet som var uthyrd. På fastigheten bedrevs fabriksrörelse (plastindustri). Bolaget tillgodoförde sig avdrag för värdeminskning av fabriksbyggnaderna på fastigheten med belopp motsvarande 5 procent av anskaffningsvärdet. — TN medgav 4 procent av samma värde. — Hos LSR yrkade bolaget 5 procent. — LSR lämnade besvären utan bifall och anförde bl a att frågan om avskrivningsprocenten på bolagets fabriksbyggnader varit föremål för PN:s ställningstagande i fråga om 1970 års taxering och LSR:s beträffande 1971 års taxering. Därvid hade den på fastigheten bedrivna verksamheten inte kunnat anses hänförlig till sådan kemisk-teknisk industri, för vilken värdeminskningsavdrag på byggnaden enligt RSV:s anvisningar medgavs med 5 procent. Samma bedömning gjordes vid den nu ifrågavarande taxeringen.

Hos KR fullföljde bolaget sin talan. — KR lämnade besvären utan bifall och yttrade. Enligt RSV:s anvisningar 1971 nr 5:2 bör avdrag för årlig värdeminskning normalt medges med fem procent av anskaffningsvärdet för byggnader som används i cellulosaindustri, kemisk industri eller grafisk industri och med fyra procent för övriga fabriksbyggnader. — De uthyrda byggnaderna används för kemisk-teknisk industri. Begreppet kemisk industri i ovannämnda anvisningar kan ej anses omfatta jämväl kemisk-teknisk industri. — Bolaget har inte visat att byggnader-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

na är underkastade större värdeminskning än normalt för fabriksbyggnader. Det efter fyra procent medgivna värdeminskningsavdraget är därför tillfyllest. — (KR i Gbg 20.2.1974.)

**Dödsbodelägare med testamentarisk rätt till avkastning av tillgångarna i dödsbo har ej ansetts skattskyldig för realisationsvinst genom försäljning av viss tillgång i dödsboet (ej beskattat som handelsbolag).**

Besvär av H. angående inkomsttaxering 1970. — V. avled 1954 utan att efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Enligt testamente skulle hela den årliga avkastningen i dödsboet efter henne tillfalla H. och en annan person. Vidare skulle enligt testamentet boets tillgångar vid den andra personens frånfälle med äganderätt tillfalla H. ensam och, om hon då avlidit, hennes bröstarvingar. Behållningen i dödsboet vid utgången av 1969 utgjorde 693 382 kr. Avkastningen därav, som utföll i form av räntor och utdelningar, uppgick under 1969 efter avdrag för förvaltningskostnader till 34 780 kr. Under samma år sålde dödsboet aktier m m för sammanlagt 38 569 kr och uppgav att skattepliktig realisationsvinst på försäljningen utgjorde 3 355 kr.

TN taxerade H. inte bara för hennes andel av dödsboets avkastning och häremot svarande del av boets behållna förmögenhet utan också för realisationsvinsten om 3 355 kr. — Hos PN yrkade H. att inte beskattas för realisationsvinsten. Denna tillkom inte testamentstagarna, eftersom den inte utgjorde del av boets årliga avkastning. — PN avslog besvären, då H. såsom universell testamentstagare var delägare i dödsboet och boets inkomst- och förmögenhetsförhållanden var sådana att reglerna om handelsbolag i skattehänseende skulle tillämpas på boet. Den uppkomna realisationsvinsten skulle därför beskattas hos dödsbodelägarna.

I besvär hos KR fullföljde H. sin talan. — KR biföll besvären och yttrade att bestämmelserna om handelsbolag enligt 53 § 3 mom fjärde stycket KL skulle tillämpas på dödsbo viss tid efter det dödsfall inträffat om för boet vid taxering skulle beräknas högre till statlig inkomstskatt taxerad inkomst än 10 000 kr eller större skattepliktig förmögenhet än 100 000 kr. I lagrummet stadgades vidare att dödsbo, på vilket detta varit tillämpligt något beskattningsår, därefter i beskattningshänseende skulle anses som handelsbolag. Dessa regler gällde fr o m 1969 års taxering. — Såsom skattpliktig inkomst för dödsboet efter V. skulle ej anses den avkastning som enligt testamentet tillkom H och en annan person. Ej heller skulle såsom skattepliktig förmögenhet för dödsboet anses den förmögenhet, varav H. och andra åtnjöt avkastningen. På grund härav skulle dödsboet vid 1969 och 1970 års taxeringar inte ha åsatts högre till statlig inkomstskatt taxerad inkomst än 10 000 kr. Bestämmelserna om handelsbolag var vid sådant förhållande inte tillämpliga på dödsboet vid 1970 års taxring och H. skulle inte taxeras för någon del av nu ifrågavarande realisationsvinst. (KR i Gbg 13.12 1973.)



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

Wenlo Mål nr 481-14

**Avdrag för avsättning till lagerregleringskonto enligt s k supplementärregel har ej medgetts aktiebolag efter ändring under beskattningsåret av firma och verksamhetsområde samt avyttring i samband därmed av större delen av varulagret.**

Besvär av aktiebolaget W. angående inkomsttaxering 1970. — Bolaget bedrev postorderrörelse. ~~I februari 1969 ändrades bolagets firma till~~ W. och beslöts att bolaget skulle idka köp, förvaltning, exploatering och försäljning av fast egendom samt äga, förvalta och försälja värdepapper och bedriva därmed förenlig verksamhet. — I sin självdeklaration tog bolaget upp postorderrörelsens ~~utgående~~ varulager till 365 106 kr och efter avdrag för inkurans till 310 340 kr. Varulagrets värde enligt balansräkningen för beskattningsåret utgjorde 0 kr. Avsättning till lagerregleringskonto enligt supplementärregel 1 gjordes ~~med 1 150 000~~ kr. Värdena å lagren vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren utgjorde efter avdrag för ~~inkurans~~ 3 980 688 kr resp 2 222 458 kr. — TN följde deklarationen.

Hos PN yrkade TI att bolaget — som uppgivit att rörelsen avsetts skola bli avvecklad ~~under~~ åren 1971 ~~och~~ 1972 — ej skulle medges avdrag för avsättning till lagerregleringskonto utan att lagret istället skulle värderas ~~till lägst 124 136 kr~~ enligt huvudregeln. Han anförde: Möjligheten att avsätta till lagerregleringskonto har tillskapats för företag som under ett år tillfälligtvis minskat sitt varulager utan att ha möjlighet att före bokslutsdagen kunna återanskaffa detsamma. I här förevarande fall är ej fråga om en tillfällig nedgång i ett för rörelsen normalt lager. Att lagret sjunkit i samband med avveckling av en rörelse måste utgöra en normal företeelse som ej kan motivera tillämpning av supplementärregeln. — PN biföll besvären och yttrade: Av den deklaration, som bolaget avgivit år 1969, framgår, att varulagrets värde efter inkurans minskat från 6 117 989 kr den 31 december 1966 till 2 222 458 kr den 31 december 1968. Härefter har ytterligare lagerminskning skett, så att varulagrets värde den 31 december 1969 utgjort 310 340 kr. PN finner fråga icke vara om en tillfällig lagerminskning å bokföringsdagen den 31 december 1969, utan fastmer om en minskning av varulagret på grund av bolagets avveckling av postorderförsäljningen till grossister och övergång till ny verksamhet. PN finner därför bolaget icke berättigat till avdrag för verkställd avsättning till lagerregleringskonto med 1 150 000 kr.

Hos KR yrkade bolaget under åberopande av punkt 1 sjätte stycket av anv. till 41 § KL att varulagret inte skulle åsättas något värde och att avdrag för avsättning till lagerregleringskonto skulle medges med 1 150 000 kr. Bolaget upplyste att varulagrets värde vid utgången av år 1970 utgjorde 1 100 584 kr, varav 172 045 kr avsåg postorderrörelsen och återstoden aktier.

— TI anförde: I den mån varulagret återanskaffats har återanskaffningen ej avsett varor för postorderrörelsen utan aktier. Av 41 § anvisningarna punkt 1 åttonde stycket framgår att supplementärreglerna ej har avseende på penningförvaltande företags placering av förvaltade medel, aktier o dyl. — Supplementärregeln har i förevarande fall uppenbarligen använts i annat syfte än det i besvären till PN angivna. Bolaget har nämligen vid 1971 års taxering till beskattning återförts en in-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

vesteringsfond på 1 111 203 kr. Efter tillägg med 10 % av nämnda belopp eller 111 120 kr samt vissa mindre belopp utan intresse i detta sammanhang har för beskattningsåret 1970 redovisats ett överskott på 1 241 590 kr. Samtidigt har bolaget yrkat förlustavdrag hänförligt till 1970 års taxering med 1 195 738 kr. Därest bolagets förfarande godtas innebär det att bolaget utan skattepåföljd skull kunna lösgöra i riksbanken innestående spärrade medel uppgående till 511 153 kr. Detta torde också ha varit bolagets syfte och ej att förhindra en reservupplösning på grund av en tillfällig minskning av varulagret. — KR gjorde ej ändring i prövningsnämndens beslut. (KR i Gbg 14.12.1973.) En ledamot var skiljaktig och ville bifalla besvären.

*Anm: Se RÅ 1970: not Fi 335 och 1258 samt prop 1955:100 s 250 f.*

**Kostnad för väg har ansetts avdragsgill såsom förvärvskostnad vid realisationsvinstberäkning. Kostnaden, som understigit 3 000 kr och betalts till vägförening, har ansetts skola uppräknas med vederbörligt indextal trots att skattskyldig ej yrkat detta**

Besvär av D angående inkomsttaxering 1970. — D. köpte 1964 en tomt. 1965 byggde en vägförening väg i det område där tomten var belägen. D. erlade på tomten belöpande del, 500 kr, av vägkostnaden. 1969 sålde D. tomten för 12.000 kr. — I särskild självdeklaration 1970 uppgav D. försäljningspriet 12 000 kr som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet. Han yrkade avdrag för sitt inköpspris, uppräknat till 5 319 kr, för lagfarts- och reverskostnader med 107 kr och för vägkostnader med 500 kr. Vinsten uppgavs till 6.074 kr. För taxering till kommunal inkomstskatt i fastighetskommunen uppgavs 75 procent av 6 074 kr eller således 4 555 kr och garantibelopp om 662 kr, d v s sammanlagt 5 017 kr.

TN vägrade avdrag för vägkostnaden, 500 kr. Denna kostnad hänfördes till förbättringskostnad som understigit 3 000 kr. Efter omräkning med anledning härav upptogs 5 392 kr till beskattning i kommunen. — Hos PN yrkade D att avdrag skulle medges för vägkostnaden. — PN fann kostnaden utgöra förbättringskostnad understigande 3 000 kr och avslog besvären.

Hos KR fullföljde D sin talan, KR yttrade. Kostnaden för vägen, 500 kr, vilken utgivits till en för området vederbörligen bildad vägförening, får anses utgöra kostnad för förvärvet av fastigheten. Sådan kostnad är avdragsgill vid beräkning av realisationsvinst oaktat den ej uppgått till 3 000 kr. — På förvärvskostnaden 500 kr skall omräkning ske efter omräkningstalet 1,16, varför det omräknade förvärvspriset blir 580 kr. Realisationsvinsten utgör härefter 5 994 kr och den skattepliktiga vinsten 4 495 kr. Härtill skall läggas förenämnda garantibelopp om 462 kr, varefter att taxera till kommunalinkomstskatt uppgår till 4 957 kr. (KR i Gbg 26.2.1974)

*Anm: Se Ekman, Sterner Skatt på fastighetsvinster s 45, Wennergren Förvaltningsprocess s 247, 253.*



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

**Avdrag har ej medgetts makar för ökade levnadskostnader i anledning av skilda verksamhetsorter.**

Besvär av W och TI angående W:s inkomsttaxering 1970. — Makarna W hade sedan många år fast anställning på var sin ort, mannen i Malmö och hustrun i Helsingborg, där makarna också hade sin familjebostad. Mannen reste flertalet dagar i veckan mellan Helsingborg och Malmö men hyrde ett rum i Malmö för att kunna övernatta där.

Det uppgavs att makarna inte kunde få likvärdigt arbete på gemensam ort. — Mannen W yrkade vid beräkning av inkomst av tjänst avdrag för ökade levnadskostnader i Malmö med 900 kr för hyra, 70 kr för elkostnad, 3 400 kr för matkostnader och 863 kr för kostnader för städning, telefon, tidningsabonnemang m m. Han yrkade även avdrag för resekostnader. — TN medgav avdraget för resekostnader men begränsade avdraget för ökade levnadskostnader till 2 596 kr, varav 900 kr. för hyra, 1 378 kr för ökade matkostnader och 318 kr för övriga kostnader.

Hos LSR yrkade W att hela avdraget för ökade levnadskostnader skulle medges. TI å sin sida yrkade att avdraget för ökade levnadskostnader i dess helhet skulle vägras, således även den del därav som TN medgett. — LSR gjorde ej ändring och anförde att det på grund av vad som upplysts om hustruns arbetsanställning och svårigheterna för henne att erhålla ny anställning av samma slag i Malmö eller på närliggande ort inte skäligen kunde ifrågasättas att W under 1969 skolat avflytta till Malmö. På grund härav och då W:s tjänstgöring i Malmö medfört ökning av hans levnadskostnader, fick han anses berättigad till avdrag härför. LSR uttalade sig därefter om avdragsbeloppets storlek.

I besvär hos KR fullföljde såväl W som TI sin talan. — KR biföll TI:s talan och vägrade hela avdraget för ökade levnadskostnader. I sina domskäl yttrade KR. Av utredningen framgår bl a följande: W har anställning som jurist i Malmö sedan 1961. Han är jämte sin familj bosatt i Helsingborg, där hans hustru alltsedan äktenskapet ingicks 1960 är ordinarie hushållslärare. Makarna har uppgivit att de förgäves sökt erhålla likvärdiga anställningar på gemensam ort. W reser dagligen mellan Helsingborg och Malmö, utom vid de tillfällen han övernattar i ett i Malmö förhyrt rum utan kokmöjligheter. Det genomsnittliga antalet övernattningar i Malmö har W inte förmått ange. Vad som upplysts i målet om rummet i Malmö och dess utnyttjande kan enligt KR:s mening inte anses innebära att W varit bosatt jämväl i Malmö under beskattningsåret. Bestämmelserna i punkt 3 fjärde stycket anvisningarna till 33 § KL om avdrag för skattskyldig, som bosatt sig på annan ort än den där hans familj är bosatt, är därför inte tillämpliga i hans fall. — Enligt bestämmelserna i tredje stycket nämnda anvisningspunkt är avdrag inte medgivet enbart på den grund att skattskyldig har sitt arbete på annan ort än den där han har sin bostad. Dock medges avdrag om anställningen endast avser en kortare tid eller skall bedrivas på flera olika platser eller det av annan anledning inte skäligen kan ifrågasättas att han skall avflytta till arbetsorten. — Som skäl för att inte flytta till Malmö har W åberopat att hans hustru inte kan få arbete där. Med ”annan anled-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

ning" torde emellertid främst åsyftas att den skattskyldiges egna förhållanden utgör hinder för honom att flytta till arbetsorten. Den omständigheten att andre makens förvärvsarbete kan ha påverkat bosättningen har beaktats i lagstiftningen endast i det fall att makar bor på olika orter. Med hänsyn härtill och till omständigheterna i övrigt är W inte heller med stöd av bestämmelserna i det nyssnämnda tredje stycket berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader. — De extrautgifter W åsamkats genom bosättningen i Helsingborg — utöver resekostnader som medgivits till avdrag — utgör i stället sådana personliga levnadskostnader för vilka avdrag enligt 20 § andra stycket KL inte får ske. (KR i Gbg 21.12.1973).

*Anm: Se RÅ 1944 not Fi 196, RÅ 1948 not Fi 682, 1964 not Fi 375, RÅ 1965 not Fi 1807 samt SOU 1924:53 s 77, prop 1927:102 s 400, prop 1928:213 s 77, Sandström Inkomst av tjänst s 255.*

**Extraordinär besvärsrätt har ansetts föreligga i fall där skattskyldig förbisett att yrka avdrag för premier för pensionsförsäkring.**

Besvär av J angående inkomsttaxering 1971. — J förbiså att i sin självdeklaration tillgodoföra sig avdrag för premie för pensionsförsäkring. Premien uppgick till 857 kr och motsvarade endast 7,6 procent av J:s till statlig inkomstskatt taxerade inkomst. J hade emellertid förbisett att göra motsvarande avdrag också tre år före och ett år efter beskattningsåret med sammanlagt 11 430 kr. LSR prövade J:s taxering 1971 efter besvär i fråga som ej blev aktuell i KR.

Hos KR yrkade J under åberopande av extraordinär besvärsrätt avdrag med 857 kr för pensionsförsäkringspremien. —TI hemställde att besvären ej skulle tas upp till prövning. Den påstådda övertaxeringen uppgick inte till väsentligt belopp och extraordinär besvärsrätt förelåg därför inte. — KR medgav avdraget och yttrade: TI har inte bestritt att J under beskattningsåret haft avdragsgilla utgifter om 857 kr för pensionsförsäkring. Enligt vad J uppgivit i målet har han underlåtit att yrka avdrag för premier för pensionsförsäkringar även vid 1968—1970 och 1972 års taxeringar. Med hänsyn härtill och då J:s underlåtenhet får anses ursäktlig tar KR upp besvären till prövning enligt 100 § taxeringsförordningen. (KR i Gbg 20.12.1973). — En ledamot var skiljaktig och ville ej ta upp besvären till prövning.

*Anm: Se RÅ 1961 not Fi 1553 och Wennergren: Förvaltningsprocessen s 229—231.*

**Skattskyldig som lämnat oriktig uppgift i en ingiven ej undertecknad deklarationshandling har ej ansetts kunna påföras skattetillägg då hon inte anmanats att avge behörig deklaration.**

Besvär av J angående inkomsttaxering 1972. — J var under hela året 1971 anställd som kontorsbiträde. I kontrolluppgift från huvudarbetsgivaren angavs att hennes lön hade utgjort 3 875 kr. I deklarationshandling uppgav J intäkt från huvudarbetsgivaren med 3 875 kr samt uppptog lön från annan anställning med 4 029 kr. — TN åsatte taxering enligt de av J lämnade uppgifterna. På begäran av lokala skattemyndigheten insände huvudarbetsgivaren ny kontrolluppgift vari J:s lön angavs ha utgjort 20 400 kr.



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

Hos LSR yrkade TI att J:s taxering skulle höjas med 16.526 kr samt att hon skulle påföras skattetillägg enligt 116 a § första stycket TF. LST biföll besvären och höjde J:s taxering samt påförde henne skattetillägg med 50 procent av den inkomstskatt som belöpte på 16 525 kr. LSR anförde beträffande skattetillägget: J har uppgivit intäkten av tjänst 16 525 kr för lågt. Härigenom har hon lämnat sådana oriktig uppgift, som skall föranleda skattetillägg. Envar är skyldig att genom anteckningar eller på annat lämpligt sätt själv sörja för att underlag finns för deklarationsskyldighetens fullgörande. Med hänsyn härtill och till storleken av det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten kan det förhållandet att J erhållit en felaktig kontrolluppgift, inte medföra eftergift av skattetillägget. TI:s yrkande om påförande av skattetillägg skall därför bifallas.

Hos KR yrkade J att skattetillägget skulle efterges eller, i andra hand, nedsättas till skäligt belopp. — KR yttrade. Av handlingarna i målet framgår att J i den av henne för 1972 års taxering avlämnade blanketten för allmän självdeklaration uppgivit intäkt av tjänst med ett 16 525 kr för lågt belopp. Enär J emellertid ej undertecknat självdeklarationsblanketten har hon icke behörigen fullgjort sin deklarationsskyldighet. Till följd härav blir beträffande frågan om skattetillägg bestämmelsen i 116 a § tredje stycket första punkten TF tillämplig. Såvitt av handlingarna i målet framgår har J ej anmanats att fullständiga deklarationshandlingen med underskrift eller att avlämna ny behörig självdeklaration. J kan därför ej påföras någon avgift i anledning av den ingivna felaktiga deklarationshandlingen. KR undanröjer LSR:s beslut angående skattetillägg. (KR i Gbg 30.1.1974).

**Skattetillägg har eftergetts i fråga om skattskyldig som tillgodoförd sig avdrag för ökade levnadskostnader med belopp motsvarande uppburen traktamentsersättning, trots att han varje arbetsdag återvänt till hemmet.**

Besvär av T angående inkomsttaxering 1972. — I självdeklaration redovisade T lön från Fartygsentreprenader AB, Uddevalla, med 37 421 kr och ersättning avseende "Långtidsförr" med 17 232 kr eller sammanlagt 54 653 kr, varifrån avdrag yrkades bl a för "Fördyrade levnadskost" med 17 232 kr med angivande att "'Resekostnad ingår". T uppgav vidare i deklarationen bl a att han ej var svensk medborgare och att han under beskattningsåret var ogift och mantalsskriven i Ytterby, Kungälvs kommun. — TN vägrade avdrag för fördyrade levnadskostnader men medgav honom avdrag för resekostnader mellan bostaden och arbetsplatsen på Arendalsvarvet i Göteborg med 4 520 kr. Lokala skattemyndigheten påförde T skattetillägg, beräknat på ett avgiftsunderlag av 12 700 kr (17 232—4 520 kr = 12 712 kr).

— Hos LSR yrkade T omprövning av TN:s beslut och undanröjande av den lokala skattemyndighetens beslut.

LSR fann ej skäl att ändra TN:s beslut om avdrag för fördyrade levnadskostnader men undanröjde lokala skattemyndighetens beslut om skattetillägg. Beträffande skattetillägget anförde LSR. T har i deklaration yrkat avdrag för "fördyrande levnadskostnader" med belopp motsvarande uppburna, deklarerade traktamenten. Det-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

ta förfarande kan i nu förevarande fall ej anses innebära att T lämnat sådan oriktig uppgift som kan föranleda skattetillägg.

Hos KR yrkade TI att T skulle påföras skattetillägg beräknat på ett avgiftsunderlag av 12 700 kr. — KR förklarade att skattetillägget skulle efterges och yttrade. Såvitt framgår av handlingarna i målet har T varje arbetsdag rest mellan bostaden i Kungälvs Ytterby och arbetsplatsen på Arendalsvarvet i Göteborg. För denna tjänstgöring har han av sin arbetsgivare erhållit traktamentsersättning med 17 232 kr. I deklarationen har T tagit upp denna ersättning under beteckningen långtidsförrättningar och yrkat avdrag med samma belopp för fördyrade levnadskostnader, varvid han har angett att resekostnader ingår. Han har däremot inte — på annat sätt än att resekostnader uppgetts ingå i det yrkade avdraget — upplyst om att han inte har övernattat på arbetsorten och inte heller att arbetsplatsen varit belägen i Göteborg. KR finner att avvikelsen från T:s yrkande i deklarationen gäller uppgift i sak. Han har underlåtit att upplysa om de faktiska förhållandena i samband med sin tjänstgöring i Göteborg. KR anser därför att den lämnade informationen beträffande yrkandet om avdrag för fördyrade levnadskostnader sammanställt med uppgiften om långtidsförrättning varit på så sätt felaktig och missvisande att oriktig uppgift, som avses i 116 § TF, får anses ha lämnats. Förutsättningar för att påföra T skattetillägg föreligger därför. — Med hänsyn till svårigheten att avgöra vad som i skatterättsligt hänseende bedöms som traktamente och fördyrade levnadskostnader och till det förhållandet att T på grund av språksvårigheter haft svårt att förstå innebörden av gällande bestämmelser och därför enligt obestridd uppgift har anlitat tolk, finner KR att underlåtenheten på grund av den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet och i övrigt förekommande särskilda omständigheter är att anse som ursäktlig. (KR i Gbg 28.11.1973). En ledamot var skiljaktig och ville att skattetillägg skulle åsättas.

**Överflyttning av taxering har vägrats.**

Besvär av N ang inkomsttaxering 1967. — N uppgav som intäkt av tjänst kontant lön med 42 393 kr från ett aktiebolag. N:s fader var direktör och huvudaktieägare i bolaget. — TN beskattade N för endast 20 000 kr av den kontanta lönen från bolaget. Återstoden, 22 393 kr upptogs till beskattning hos N:s fader. Som skäl anförde TN att N fullgjort militärtjänstgöring under tiden den 1 mars—den 31 december under beskattningsåret och att hans arbetsinsats i bolaget därför inte stod i rimlig proportion till utbetald lön.

Hos PN yrkade N:s fader nedsättning av sina taxeringar med 22 393 kr. (N anförde inga besvär.) — PN biföll den 17 juni 1968 N:s faders talan. (Beloppet 22 393 kr överflyttades ej på N).

Sedan TI påpekat att N:s taxeringar ej ändrats i anledning av PN:s beslut den 17 juni 1968, anförde PN i beslut den 9 mars 1970. Jämlikt bestämmelserna i 105 § 1 mon TF jämfört med bestämmelserna i 2 mon nämnda paragraf äger PN, om någon befrias från taxering på den grund att annan person i stället bort taxeras,



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

överflytta taxeringen på denne. Med stöd härav beslutar PN bestämma N:s taxering 1967 sålunda (beloppen här uteslutna).

Hos KR yrkade N att hans taxeringar skulle nedsättas till av TN bestämda belopp. — KR biföll besvären och yttrade. Enligt 105 § TF må PN om någon av nämnden befrias från taxering på den grund att annan person i stället bort taxeras, överflytta taxeringen på denne. — PN överflyttade inte taxeringen av beloppet 22 393 kr på N i samband med att nämnden prövade N:s faders besvär och därvid befriade honom från taxering av beloppet. Vid sådant förhållande har PN inte ägt att med stöd av enbart 105 § TF senare besluta om överflyttning av taxeringen för beloppet på N. — Enligt 91 § TF skall PN, om nämnden på grund av anmärkning eller eljest finner att något nämndens beslut blivit oriktigt på grund av felräkning, meddela beslut om rättelse, sedan parterna erhållit tillfälle att yttra sig. — Med hänsyn till omständigheterna i målet är det ej uppenbart att PN:s beslut att i samband med prövning av N:s faders besvär underlåta att överflytta taxeringen för beloppet 22 393 kr på N blivit oriktigt på grund av uppenbart förbiseende. N har ej heller fått tillfälle att yttra sig innan det nu överklagade beslutet fattades. PN har därför ej ägt att med stöd av 91 § TF meddela beslut om rättelse av tidigare felaktigt beslut. (KR i Gbg 13.2.1974).

*Anm. S. Kuylenstierna: Taxeringsförordningen m m, sid 319—320; Sandström: Om taxering, sid. 309—310; Lundevall: Handbok i taxeringsförfarande, sid. 299—300; Hedborg m fl: Taxeringshandbok, sid. 245—246; Lagergren-Wennergren: Skatteprocessen, sid. 81; prop. 1956: 150; sid. 292—293, 317; prop. 1958: 42, sid. 48; Wennergren: Förvaltningsprocessen, sid. 251—256.*

**Skattereduktion. TI har ej ansetts berättigad föra talan mot beslut av lokala skattemyndigheten i debiteringsfråga.**

Besvär av TI ang L:s inkomsttaxering 1972. — L som ej var svensk medborgare uppgav i sin självdeklaration att han var gift, att han sammanlevt med hustrun under större delen av 1971, att hustrun inte lämnat deklaration och att han vistats i Sverige under tiden den 9 augusti—den 31 december under beskattningsåret. — TN åsatte L taxering i enlighet med deklarationen och medgav grundavdrag för fem månader med 1 800 kr.

Vid upprättandet av debiteringslängden över slutlig skatt på grund av taxeringen gottskrev lokala skattemyndigheten L skattereduktion med 1 800 kr.

Hos LSR yrkade TI nedsättning av skattereduktionen till 900 kr eftersom L tillgodoförts grundavdrag med 1 800 kr för fem månader. — LSR avvisade besvären och anförde. Om skattereduktion stadgas i 2 § 4 mom MF. Av 58 § nämnda förordning framgår att TI inte äger anföra besvär över lokal skattemyndighets beslut om debitering av skatt.

Hos KR yrkade TI återförvisning av målet till LSR för ny handläggning. TI framhöll att skattereduktion visserligen utgjorde ett led vid debitering av slutlig skatt



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51

men att vissa av de förutsättningar som lokal skattemyndighet därvid hade att pröva var att se som taxeringsavgöranden. Enligt prop. 1972:15 sid 51 hade lokal skattemyndighet inte att göra en egen prövning utan skulle utgå från vad TN beslutat. Som exempel nämnde TI ställningstaganden till frågan om makar levt samman och spörsmålet om i vad mån den skattskyldige varit bosatt här i landet. Då förutsättningar för skattereduktion borde grundas på taxeringsavgörande och då till den årliga taxeringen var att hänföra varje beslut som skulle antecknas i taxeringslängd, borde det ha ålegat LSR att pröva förutsättningarna för skattereduktion. TI hänvisade i övrigt till uppsats i SN 1972 sid 237. — KR lämnade besvären utan bifall och anförde. TI:s talan avser inte ändring i något TN:s beslut eller av anteckning i inkomstlängden. Han yrkar däremot ändring i den av lokala skattemyndigheten verkställda debiteringen. Besvär över lokal skattemyndighets beslut om debitering kan emellertid ej föras av TI. (KR i Gbg 11.3.1974).



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:31:51